

Zwevende tuin in de kruin

HENK J.G. SLOOTJES, SENIOR BOOMDESKUNDIGE, TOUCH TREES

Kunstenaar Jeroen Kooijmans had een plan: land creëren in de lucht. Op grote hoogte zwevend tussen de wolkenkrabbers van New York. Een groene plek waar je – ver boven het geweld van de stad – tot rust kunt komen.

De luchttuinen – of Floating Gardens zoals hij ze noemde – lieten hem niet los en zijn uiteindelijk neergestreken in Diepenheim. Een tuin verheven boven de grond in de kruin van een majestueuze vrijstaande inlandse eik is nu de boomtuin van Jeroen geworden.

Maar de boomtuin is niet het eerste artistieke tuinproject in Diepenheim. In het najaar van 2013 heeft kunstenaar Birthe Leemeijer De onbegrensde tuinen in het leven geroepen, waarbij 70.000 botanische tulpen de grond in gingen.

De Hostatuin van Urbain Mulkers geniet al jaren bekendheid en recentelijk heeft Herman de Vries de vlindertuin, de seringentuin en de wintertuin aangelegd. Al deze projecten zijn toegankelijk voor het publiek en dus moest ook de zwevende boomtuin een toegang krijgen voor zijn bewonderaars. De particuliere boom staat aan een fietspad tussen het landgoed Westervliet en de rivier de Schipbeek. De eigenaar, die als kleine jongen al hutten bouwde in deze eik, gaf zijn toestemming om de boom voor deze creatie te gebruiken.

deze constructies zouden moeten voldoen aan talloze NEN-normen. De gemeente Hof van Twente, waar Diepenheim deel van uitmaakt, wilde dan ook wel graag weten wat voor een invloed dit project zou hebben op het voortbestaan van de monumentale eik. De opdrachtgever, Kunstvereniging Diepenheim, werd verzocht een Boom Effect Analyse te laten maken. En daar lag hij dan op een goeie dag bij ons ... de opdracht voor een BEA. En of het wel een beetje snel kon, want de trap was al klaar en de onderdelen voor het

Kruinen van bomen bewegen, en trappen en houten vlonders niet

Constructie

De constructeurs ontwierpen een stalen trap die zich om de stam naar boven draait en waarop vervolgens een platform moest worden aangelegd voor de inrichting van een mostuin op 7,50 meter hoogte in de kruin van de eik. Al

platform waren tot in detail uitgewerkt en konden meteen besteld worden.

Op zijn 60ste verjaardag kon Maarten Windemuller voor de KPB letterlijk 'de boom in'. Als cadeau voor deze dag en zijn vele verdiensten voor de vereniging werd hem en zijn vrouw een weekend aangeboden in de boomhut te Westerveld Drenthe.

Maarten zou dus iets moeten weten over bouwsels in bomen. Tot mijn verbazing was Maarten, na dit verblijf,

< Foto 2 Door gebruik te maken van deze sleufgaten kan het plateau bewegen ten opzichte van de stam zonder dat er onnodige spanning op de stam of op de gesteltakken ontstaat.

De eigenaar bouwde als kleine jongen al hutten in deze eik

gegrepen door het fenomeen boomhut. Hij had zich erin verdiept en bleek te beschikken over een arsenaal professionele literatuur op dit gebied.

Na deze openbaring gingen we samen in overleg met alle belanghebbenden, onder wie uiteraard de constructeur. We kregen een boeiende 3D-presentatie te zien. Nog boeiender was de discussie na het zien van deze voorstelling. Interessant om de makers duidelijk te maken dat kruinen van bomen bewegen, en trappen en houten vlonders niet.

Ook stalen ringen strak om de stam konden in onze ogen geen genade vinden. Ruim voor de tijd hadden we ons verdiept in allerlei mogelijke oplossingen en konden we de plannenmakers ervan overtuigen hun ontwerp zodanig aan te passen dat de boom werd gespaard. De voorgestelde stalen ring is nu niet-omklemmend aangebracht, maar rust op een aantal bouten in sleufgaten waardoor de boom los van het plateau kan bewegen.

< Foto 1 Het plateau zelf steunt via houten schoorbalken in stalen schoenen die met verzonken stalen bouten op verschillende hoogten op de stam gemonteerd zijn.

Maarten en ik hopen dat deze reportage u uitnodigt tot een bezoek aan dit kunstwerk, en zeker niet in de laatste plaats tot inspectie van de constructie. In overleg met de kunstenaar wordt de zwevende tuin voor vijf jaar opengesteld, met een optie voor nog eens vijf jaar.

Op de website van KPBB-ISA is de hele rapportage te downloaden. ■

